

(המשך ממעמד 11)

מניין מצאו חברי "סעפה" מילי- יון לירות לשלם לאפשטיין? המוסד כבר מצא את התשובה. אותה תשובה השמורה בסוד כמוס והמתפרסמת מעל עמודים אלה לראשונה. והנה התשובה: היא נוגעת לשלושה בוסים גדולים, הן חולשים על מאות מיליונים. ואלה הם: ים-שחר זרובבל, הפועלים, רעיף מגמול, ונר מבנק זרובבל.

הם לא נתנו אף פרוטה לסעפה - ישירות. הם נתנו את הכסף ל"כוחק"ל. אם מר שהו היה שואל אותם, היו עונים, בצדק ובתמימות: "מה יש? יכוחק"ל היא חברה מיסחרית גדולה, היא חברה ציבורית מכובדת. מותר לתת לה הלוואות."

והנה סכומי הלוואות שהם נתנו: **● "בנק הפועלים" נתן 300.000 ל"י.**
● "גמול" נתנה 400.000 ל"י.
● "בנק זרובבל" נתן 300.000 ל"י.

סך הכל: אותו מיליון לירות, שי הגיע לבסוף לכיסו של יוסף אפי שטיין.

ומה חלקו של שמואלי? הוא העביר את הכסף מקופת "יכוחק"ל לקופת "סעפה". כרמי העברה קיבל שלישי ממניות "מישי" גם הדר בע"מ.

מובן ששמואלי לא יכול היה לעשות זאת על דעת עצמו. הוא היה זקוק לאישורה של הנהלת יכוחק"ל. זה לא היה קשה. שכן הנהלת יכוחק"ל - ממי היא מורכבת? בראש ובראשונה מבעלי-המניות של סעפ.

★ ★ ★

"מסקנות מרחיקות לכת"

המוסד המזועזע לביקורת סיים את חקירתו וחיבר את הדו"ח. עוד לפני חג הפסח, אבל מכיוון שחבריו הם עסקנים מבלתיים ותיקים, הם נשמרו גם בזעזועם הקשה מלזעזע את אשת ההסתדרות. **מישהו רמז, שאם יערפו את ראשו של רעיף, וישחירו את פניו של ים-שחר - יצטערו על כך קברניטי הוועדה-הפועל. שכן אני שים אלה יודעים הרבה מודות לא נעימים.**

עובדה מאלפת: כאשר רחשו לפני שבוע השמועות במסדרונות החעד הפועל על חומי רת הגילויים של המוסד לביקורת, שאל אחד העסקנים הבכירים את אהרון בקר שא לא פשוטה: "איך הרשית לגמול לערוך אסיפה כללית ולבחור ברעיף מחדש, אחרי שהעולם הזה פירסם את האשמותיו?" השיב אהרון בקר: "לא ידעתי על האסיפה מראש."

על אותה אסיפה ידע מראש העולם הזה, שאף צילם את כל גדולי גמול בכניסתם.

★ ★ ★

תקנון ההסתדרות וחוק המדינה

כאשר ניסחו חברי המוסד לביקורת את המלצותיהם, עשו זאת בזהירות עלילתית. הם קבעו שהשלושה חייבים להסיק מסקנות אישיות מרחיקות-לכת. הם גם הזמינו את שני מנהלי יכוחק"ל, איסר פיקרסקי וקלרה רונגיל, השותפים בסעפה, להסיק אותן מסקנות, בשל היותם שותפים לקנונייה של ים-שחר-רעיף-שמואלי.

על מסקנות המוסד לביקורת אין ערעור. כך קובע תקנון ההסתדרות.

אבל יש תקנון העומד מעל ל"תקנון ההסתדרות. זהו חוק מדינת ישראל.

חוק זה מחייב את המישטרה לפתוח ב"חקירה, אם יש חשד סביר שבוצעה עבירה. במיקרה של השלושה, דורש היושר ה"ציבורי כי המישטרה תתערב, ותעצור את השלושה לחקירה.

הם לא שיחקו בכסף שלהם. הם לא היו מרו בחסכוניות הפרטיים של בני משפחתם. הם עשו עיסקה מלוכלת עם כספם של מיליון חברי ההסתדרות. כספם של מפקידים תמימים בבנקים. כספם של מובטלים הרעבים ללחם. כספם של פועלים שאינם יכולים לשלוח את ילדיהם לבית-ספר תיכון.

"גופה" של איש שצנח נתיחת הגווייה - וכמעט

קומנדו דתי חסך כדי למנוע את

"קברו אותי חיי!"

"אסור לכם לעשות את זה, צעקה הי רופאה, אם לא תתנו לי לבדוק אותו - זה היה על אחיותכמו! אבל עדיין לא נתנו לה לגשת. לבסוף קר-אה לעזרה גבר אלים, והוא פרץ לה בכוח את הדרך פנימה. דוקטור פריידלין, שהגיעה סוף-סוף אל מיטתו של המת, בדקה את הדופק שלו ו- אמרה לאנשי חברה-קדישא: "לא תקבלו שום תעודת-מוות, כי האיש הזה חי."

השחרר שקט, ומאותו רגע צייחו כולם לרופאה. מהאמבולנס שהמתין בחוץ הובאה אלונקה. המת נלקח מידיהם של אנשי-הקור, דש, והובהל אל בית-החולים הלל יפה. טי-פול קצר תחזיר אותו לחיים.

"אני לא זוכר שום דבר ממה שהיה," סיפר יוסף. "שאלו אותי מה ראיתי בעולם הבא. גם זה אני לא יודע."

"אני רק יודע שהיה לי באמת נס גדול. מי שהציל אותי זה אלוהים. אבל מה? גם הרופאה, וכך, כמו באגדות, ניצל הגיבור מכוחות השחרור ושב אל חיק משפחתו. אבל מסמרת שיער היא המחשבה מה עלול היה לקרות, אילולא הופיעה רופאת קופת-חולים ברגע האחרון.

★ ★ ★

אפילו

השבע אירע בתל-אביב מאורע שונה מאד - ודומה מאד. רב זקן נפטר ב"בית-חולים. אותה שעה הביאו לשם אדם פצוע שהתעורר. בעזרת קרנית מעינו של ה"מת אפשר היה להחזיר לפצוע את ראייתו. אך את הקרנית יש להעביר מיד, לפני ש"תאבד את חיוניותה.

היות והרב היה האדם היחיד שמת שם באותו היום, נאלצו הרופאים לבצע את ה"העברה של קרנית-העיניים ממנו.

אנשי הדת איימו בעריכת הפגנה בתוך בית-החולים - כי כבוד המת נפגע. חברי הכנסת מטעם אגודת-ישראל, דרשו מיד ל"כנס מושב מיוחד של הכנסת, כי ביצע פשע איום: ניתוח במת.

למרות החוק הקיים משנת 1963, המתיר הרחקת אבר מגופתו של מת למען השתלתו בגופו של חולה - הם הפעילו את לחצם כנגד כל ניתוח של גווייה. התוצאה: אדם חי נידון לעיוורון כדי שמת ייקבר כשעניו לא-פגועות.

נאמר: "אדם באמונתו יחיה." אך כאן, בגלל אמונתם של קומץ אנשים, נידון כמעט אדם למוות, או לעיוורון.

להזעיק עזרה רפואית. הרופאה שמעה ונדה. היא ידעה על המיקרה, שכן טיפלה ביוסף מאז עלה ארצה, עם אשתו ושלושת ילדיו, לפני שנתיים. מאז שהתיישבה המשפחה בגבעת-אולגה, שליד חדרה, טיפלה ה"ר חנה פריידלין ב"חולה. היא גם ידעה כי זריקה של אינסולין עלולה לגרום למצב של הלם.

לכן, ברגע ששמעה על המתרחש, מיהרה אל ביתו של הפאצינט שלה. אבל לא נתנו לה להיכנס.

מתוך הדירה עלו בכיות המקוננים, ומי סביב לבית התגודדו השכנים. הם פינו ל"רופאה את הדרך. היא עברה בריצה בינם והגיעה לדלת, אך מבפנים לא נתנו לה לפ"תוח אותה.

הרופאה הלמה בדלת. היא צעקה, ניסתה להזיז את אנשי חברה-קדישא, שחסמו את המעבר, סירבו בתוקף לאפשר לה להיכנס פנימה.

סיפר מקס פינסק, אח קופת-חולים: "אנשי חברה-קדישא שמרו על גופו של יוסף ול-דוקטור בכלל לא נתנו להתקרב. הם עצרו אותה בכוח." לקברנים היתה גם סיבה: "האיש הזה מת," הם אמרו. "הגוף הוא שלנו. שאף אחד לא יעז לשים יד על הגוף. הוא קדוש."

קורבן ארעי ובנו, רצתי ובכיתי כל הדרך.

א בא שדך נפל בבית! אבא שלי "א" מת." צעקו הילדים אל משה ארעי. משה בן התשע, שיחק בכדור במיגרש המישחקים הסמוך לביתו, מצא את עצמו פתאום מוקף בעזת ילדים נרגשים, שהצטרפו סביבו, כשהם צועקים אליו את הבשר רה. הוא פרץ בבכי נורא.

"רצתי בכל הכוחות שלי. בכיתי כל ה"דרך. מסביב לבית היו המון אנשים וכולם הביטו עלי ברחמנות. הם אמרו שאבא שלי מת פתאום. הם לא נתנו לי להיכנס פנימה. אמרו שתברה-קדישא נמצאים בתוך הבית. ואכן, בפנים, ישבו אנשי חברה-קדישא, כשהם עסוקים מאד ומתכננים לקבור את אביו החי של משה."

★ ★ ★

דא אכל - וכמעט נקבר

יוסף ארעי, אדמוני, צנום, בן 50, היה מתוסרי-הכרה ולא הרגיש כלל שרוצים לקבור אותו בעודו בחיים. הוא לא זע, החבורה הקדושה המשיכה לעסוק במלאכתה.

ארעי אפילו לא היה חולה אנוש. הוא המדומה אמנם סובל מסכרת כרונית, אך המת עבר טיפול שיגורתי, בעזרת זריקות אינסור-לין, שהוא נהג לקבל במרפאת קופת-חולים המקומית. "הזריקה הזאת חזקה," סיפר, ולכן, תמיד אחרי שנותנים לי זריקה - אני צריך לאכול הרבה. הפעם הזאת, אחרי הזריקה, לא אכלתי שום דבר."

ובגלל זה שלא אכל - כמעט שקברו אותו. "באמת מזה שלא אכלתי הרגשתי שכואב לי הראש. כשהגעתי הביתה, נהיתי כל כך חלש, שראיתי שחור לפני העיניים והרגשתי שאני נופל, נופל."

יותר לא זכר יוסף שום דבר. הוא גם לא ידע שתברה-קדישא השתלטו מהר על המצב. לבושי שחורים הם הופיעו מיד במקום, ופשטו על ארעי השרוי בעיל"פון כחבורת-עייטים.

הם קבעו ביניהם שהוא בטח מת, ומיד ניגשו בחריצות לטפל בגווייה החדשה שלהם. על פי החוק, חייב רופא לקבוע את סיבת המוות. אבל הדתיים, בקאות מטרופת, לא זו בלבד שלא התירו כניסת רופא לשם קביעת סיבת המוות, אלא אפילו לא איפשרו לקבוע את המוות עצמו.

★ ★ ★

הגוף הוא שלנו

זמן שהם התכוננו לקבור את הגבר המעולף, רצה אחת מבנות המשפחה